

**UCHWAŁA NR IV/22/2015
RADY GMINY W JEMIELNIE**

z dnia 29 stycznia 2015 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jemielno na 2015 rok.

Na podstawie art.7 ust.1 pkt. 5 i art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) oraz art. 2 ust. 1 pkt. 1-3 i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124)

Rada Gminy Jemielno uchwała, co następuje:

§1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jemielno na 2015 rok w brzmieniu określonym w Załączniku Nr 1 do niniejszej Uchwały.

§2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jemielno.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2015 ROK.**

**DZIAŁ I.
WSTĘP**

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w gminach opiera się na ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, ze zm.) oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.).

Zadania przewidziane do realizacji w niniejszym programie są kontynuacją działań realizowanych w Gminie Jemielno w latach ubiegłych.

Jednym z wielu zadań gminy jest rozwiązywanie problemów społecznych zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży oraz podejmowanie działań zapobiegających ich występowaniu. Uznając życie obywateli za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, Organy Gminy są obowiązane podejmować działania zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia. Powinny także inicjować i wspierać przedsięwzięcia mające na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, działać na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałać powstawaniu i usuwać następstwa nadużywania alkoholu. Ważnym elementem jest także integracja społeczna osób uzależnionych.

Zadania programu przewidziane do realizacji w 2015 r. wynikają z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program jest adresowany do mieszkańców Gminy Jemielno. Uwzględnia osoby zagrożone uzależnieniem oraz uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób mających problemy z narkotykami, jak też tych którzy zawodowo zajmują się wyżej wymienionymi problemami społecznymi. Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszeniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu i narkotyków a także zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców gminy. Zadaniem jest także zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień, ograniczanie używania alkoholu oraz narkotyków przez osoby niepełnoletnie poprzez realizację programów profilaktycznych oraz promocję zdrowia, doskonalenie metod i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których alkohol jest przyczyną stosowania przemocy wobec członków rodziny.

W działaniach profilaktycznych należy zwrócić szczególną uwagę na młodzież używającą alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Rezultatem działań profilaktycznych przedstawionych w programie będzie ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie, jak też zmniejszenie liczby osób uzależnionych i nadużywających alkoholu.

Należy zwrócić uwagę na problem używania innych substancji psychoaktywnych. Dlatego też należy dążyć do zwiększenia świadomości mieszkańców gminy na temat skutków, jakie niesie za sobą uzależnienie.

Realizacja przedstawionego Gminnego Programu będzie finansowana z wpływów uzyskanych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

DZIAŁ II. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE

W Gminie Jemielno znajduje się 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny).¹

Stan mieszkańców na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniósł 3125 osób.²

W Gminie Jemielno od wielu lat realizuje się działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Prowadzone są one m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Jemielnie, Zespoły Szkół w Jemielnie i Irzadzach, Policję, Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Jemielnie, Gminną Bibliotekę w Jemielnie, przy współdziałaniu Stowarzyszenia Klub Seniora „Złota Jesień” w Luboszcach, Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Starszych „Aktywni” w Jemielnie, Ochotniczą Straż Pożarną w Luboszcach oraz lokalne grupy działania.

GKRPA w 2014 r. opiniowała o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Jemielno 13 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 6 wniosków o wydanie jednorazowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

GKRPA przeprowadza rozmowy interwencyjno – motywacyjne z osobami nadużywającymi alkohol. Motywuje do zachowania abstynencji i do podjęcia dobrowolnego leczenia. W 2014 r. na terenie gminy funkcjonował punkt wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych oraz osób doznających przemocy, w którym zajęcia i konsultacje prowadzi psycholog.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2014 r. podejmowała czynności i działania zmierzające do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego wobec 52 osób, w tym 6 związanych ze stosowaniem przemocy wobec członków rodzin - czyli związanych z procedurą „Niebieskiej Karty”.

Komisja prowadziła rozmowy z kilkudziesięcioma osobami, motywując do zachowywania abstynencji oraz do podjęcia dobrowolnej terapii odwykowej. Rozmowy z osobami uzależnionymi nie zawsze są skuteczne i nie wszyscy, z którymi komisja przeprowadziła rozmowy podjęły leczenie. W związku z powyższym komisja skierowała dwa wnioski do Sądu Rejonowego w Głogowie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Komisja brała czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy. Często przemoc występująca w rodzinach jest skutkiem nadużywania alkoholu. Dlatego też Komisja stara się, by jak najwięcej sprawców przemocy mających problemy z alkoholem podjęło terapię i zaniechało stosowania przemocy.

W szkołach z terenu Gminy Jemielno przeprowadzane są programy profilaktyczne w celu wczesnego przestrzegania dzieci i młodzieży przed skutkami spożywania i nadużywania alkoholu oraz środków psychoaktywnych. Ich celem jest zmniejszenie czynników ryzyka

---

¹ dane: Urząd Gminy w Jemielnie na dzień 31.12.2014 r.

² źródło danych : jak wyżej

sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych i narkomanii. Ryzyko wystąpienia uzależnienia wśród młodych jest większe w przypadkach, kiedy dziecko mieszka z osobą uzależnioną. Taki „wzorzec” może być przyczyną sięgania po alkohol jeszcze w wieku szkolnym.

W dalszym ciągu należy ukierunkowywać działania na młodzież, by zapobiegać już w wieku szkolnym wczesnego próbowania alkoholu przez młodzież.

W Polsce do ryzykownego spożywania alkoholu przyznało się 19,3 % mężczyzn i 2,4% kobiet, co daje nam 6 miejsce od końca na 20 porównywanych krajów. Pomimo badań wskazujących, że średnie spożycie alkoholu w Polsce wynosi 10,1 l czystego alkoholu czyli wynik poniżej średniej europejskiej wynoszącej 10,7 l, należy nieustannie prowadzić działania obniżające ten stan. Z raportu Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego wynika, że Polacy najczęściej piją piwa, mniej napojów spirytusowych i win. Piwo w dalszym ciągu jest postrzegane jako napój orzeźwiający. Pod względem spożycia alkoholu Polska zajmuje 19 miejsce w Europie. Liderami spożycia alkoholu są mieszkańcy Luksemburga, Czech i Łotwy. Powyżej unijnej średniej piją mieszkańcy krajów zachodnich: Francji, Austrii i Niemiec.³

Poniżej znajdują się problemy, z jakimi spotykają się alkoholicy. Obok podany jest procent alkoholików, których dotyczy dany problem (na podstawie badania Programu Aktywizacji Placówek Odwykowych):

- Zaburzenia życia rodzinnego – 94%
- Problemy w kontaktach z ludźmi – 84%
- Problemy finansowe – 82%
- Przemoc wobec bliskich – 57%
- Problemy z prawem (karalność) – 51%

Przewlekły alkoholizm prowadzi do chorób psychicznych, ciężkich schorzeń wątroby, nerek, żołądka, serca itd. Zwiększa przestępczość, sprzyja szerzeniu się chorób wenerycznych i ujemnie wpływa na potomstwo. Nadużywanie alkoholu jest powodem powstawania problemów w rodzinach oraz ich rozpadu.⁴

W 2014 r. dzięki udziałowi w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł 2014 Gmina Jemielno wzięła udział w ogólnopolskim badaniu ankietowym **Młodzi i substancje psychoaktywne 2014–2015** przeprowadzanym wśród uczniów Zespołów Szkół w Jemielnie i Irządach. Diagnoza szkoły podstawowej oprócz diagnozy problemu miała za zadanie zweryfikowanie przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych. Badając młodzież gimnazjalną, skupiono się na pomiarze natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problemie dostępności tych substancji. Badaniami zostali objęci uczniowie klas piątych szkoły podstawowej oraz gimnazjaliści z klas drugich. Gmina otrzymała wydzielone wyniki cząstkowe dla swojego samorządu. Wyniki te można porównać

---

³ źródło: www.gospodarka.pl, Spożycie alkoholu w Polsce poniżej średniej europejskiej

⁴ źródło: Alkoholizm – Wikipedia, wolna encyklopedia-Google Chrome

zarówno z rezultatami badania regionalnego (poziom województwa), jak i całego kraju. W badanej grupie młodzieży gimnazjalnej – przynajmniej częściowo – efekty będą mogły być porównywane z ogólnopolskimi badaniami ESPAD.

Najważniejsze wyniki badania na próbie ogólnopolskiej

Wyniki pochodzą z badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów szkół podstawowych oraz uczniów szkół gimnazjalnych.

Uczniowie szkół podstawowych zgodnie twierdzą, że palenie papierosów jest uzależniające (chłopcy – 89%, dziewczęta - 90%). Na duże ryzyko związane z nałogowym paleniem papierosów wskazuje 89% chłopców i 90% dziewcząt, z kolei na duże ryzyko związane z nienałogowym paleniem papierosów wskazuje co trzeci uczeń szkoły podstawowej (chłopcy – 33, dziewczęta – 27%). Po pierwszego papierosa sięga 15% uczniów i 6% uczennic szkoły podstawowej. Z kolei spośród uczniów szkół gimnazjalnych po papierosa sięga już 35% chłopców i 33% dziewcząt. Badani najczęściej sięgają po papierosa w wieku 11-12 lat czyli w momencie kończenia edukacji na poziomie szkoły podstawowej oraz w wieku 12-13 lat - w momencie nauki na poziomie szkoły gimnazjalnej. Co dziesiąty chłopiec - uczeń szkoły gimnazjalnej sięga co najmniej po jednego papierosa codziennie (1-5 papierosów dziennie – 4%, 6-10 papierosów dziennie – 2%, 10-20 papierosów dziennie – 2%, więcej niż paczkę dziennie – 2%), co dwudziesty (5%) mniej niż jeden raz na tydzień. Spośród dziewczynek codziennie po papierosa sięga co dwunasta uczennica gimnazjum (1-5 papierosów dziennie – 4%, 6-10 papierosów dziennie – 2%, 10-20 papierosów dziennie – 1%, więcej niż paczkę dziennie – 2%), a co czternasta (7%) pali okazjonalnie, mniej niż jeden papieros na tydzień. Porównując odpowiedzi badanych na pytanie o częstotliwość palenia papierosów z pytaniem o opinię na temat powszechności tego zjawiska wśród rówieśników badanych uczniów można powiedzieć, że opinia o tym, że rówieśnicy palą papierosy jest bardziej powszechna niż samo palenie papierosów przez respondentów. Dotyczy to zarówno uczniów szkoły podstawowej, jak i gimnazjum. Spośród uczniów szkoły podstawowej pali papierosy 5% chłopców i 2% dziewcząt, natomiast wśród gimnazjalistów można spotkać 19% chłopców i 18% dziewcząt. Co jedenasty uczeń szkoły podstawowej i co trzeci uczeń gimnazjum jest przekonany, że spośród jego rówieśników przynajmniej połowa pali papierosy przynajmniej raz w miesiącu.

Badani uczniowie szkół podstawowych najczęściej wykazują się brakiem wiedzy na temat składu poszczególnych alkoholi. Spośród badanych zaledwie 33% chłopców i 29% dziewcząt wskazało, że alkohol, który znajduje się w piwie, winie i wódce to ten sam związek chemiczny. Poza tym, wykazują się także brakiem wiedzy na temat szkodliwości alkoholu spożywanego okazjonalnie, jak i nałogowo. Stosunkowo mało uczniów szkół podstawowych podziela opinię, że łatwo jest się uzależnić od alkoholu (chłopcy – 63%, dziewczęta – 70%). Spośród badanych prawie trzy czwarte chłopców (72%) i dziewcząt (75%) uznaje małą szkodliwość związaną ze sporadycznym spożywaniem alkoholu. Na duże ryzyko wskazuje zaledwie co ósmy badany uczeń (chłopcy – 15%, dziewczęta – 13%). Inaczej przedstawiają się opinie badanych dotyczące nałogowego spożywania alkoholu. Spośród badanych 90% dziewcząt i 82% chłopców wskazuje na duże ryzyko związane z nałogowym spożywaniem alkoholu. Uczniowie szkół podstawowych częściej sięgali po alkohol niż po papierosa. Można to dostrzec zarówno wśród chłopców jak i dziewczynek, chociaż po alkohol częściej sięgają chłopcy (33%) niż dziewczęta (23%). W grupie gimnazjalistów zjawisko spożywania alkoholu jest dosyć powszechne. Chłopcy częściej niż dziewczęta sięgnęli po alkohol jeszcze w okresie szkoły podstawowej (odpowiednio 11 lat lub mniej: 18%, 12%). Spośród tych uczniów szkoły podstawowej, którzy próbowali kiedykolwiek alkoholu 17% chłopców i 13%

dziewcząt zostało poczęstowanych przez rodziców. Podobne wyniki odnotowano w grupie uczniów gimnazjum (chłopcy – 17%, dziewczęta – 18%), chociaż w tej grupie można spotkać tych, których poczęstowali koledzy lub koleżanki (chłopcy – 21%, dziewczęta – 24%). Najczęściej spożywanym alkoholem przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum jest piwo, gdyż jest to alkohol, co do którego badani są przekonani, że nie będą mieli większych problemów z jego zakupem. Badani gimnazjaliści częściej są przekonani, że nie kupią wódki, niż pozostałych trunków. Jakkolwiek wśród uczniów szkół podstawowych problem spożywania alkoholu wydaje się być znikomy, bowiem 7% chłopców i 5% dziewcząt przyznało się do spożycia alkoholu w okresie co najmniej 30 dni przed badaniem, to do częstego spożywania przyznaje się co czwarty gimnazjalista (chłopcy - 25%, dziewczęta - 24%). Zarówno wśród uczniów szkół podstawowych, jak i gimnazjum większe jest przekonanie o spożywaniu alkoholu w grupie rówieśniczej niż realne spożycie alkoholu. Może to powodować duże niebezpieczeństwo, gdyż uczniowie gimnazjum mają nierealne wyobrażenie swojej grupy odniesienia, dzięki temu dążenie do akceptacji społecznej może motywować młodych do sięgnięcia po alkohol. Z drugiej strony uczniowie, spożywający regularnie alkohol, wyrażając lepsze wyobrażenie siebie samych w odniesieniu do grupy odniesienia mogą nie dostrzegać problemu spożycia alkoholu przez siebie samych.

Badani uczniowie szkół podstawowych mają świadomość, że okazjonalne spożywanie alkoholu jest szkodliwe dla ich zdrowia oraz może prowadzić do uzależnienia także osób w młodym wieku. W opinii badanych uczniów okazjonalne spożywanie alkoholu przez dorosłych oprócz tego, że może prowadzić do uzależnienia ma także efekt uspokajający.

Badani uczniowie szkół podstawowych w zdecydowanej większości wskazywali, że osoba pijana może łatwo ulec wypadkowi (chłopcy – 64%, dziewczęta - 67%). Mniej więcej trzech na ośmiu badanych odpowiedziało, że osoba pijana może uczestniczyć w bójce (chłopcy – 37%, dziewczęta 38%), a prawie co trzeci badany zwrócił uwagę, że osoba pijana może popełnić przestępstwo (chłopcy i dziewczęta – 31%). Spośród badanych niemalże co piąty podkreślił fakt, że osoba pijana może zostać okradziona (chłopcy – 19%, dziewczęta – 18%).

Badani uczniowie szkół podstawowych postawieni w konkretnej sytuacji (pomoc koledze lub koleżance) częściej zwróciliby się o pomoc do konkretnej instytucji niż do koleżanki lub kolegi (chłopcy i dziewczęta 7%). Poza tym badani częściej zwróciliby się do instytucji w obrębie szkoły niż poza nią np. policja (chłopcy – 13%, dziewczęta – 9%), telefon zaufania (chłopcy i dziewczęta – 11%). O pomoc do instytucji w obrębie szkoły częściej zwróciłyby się dziewczynki, natomiast chłopcy częściej niż dziewczynki udaliby się z prośbą o pomoc do policji.

Wprawdzie nie można jeszcze mówić o występowaniu zjawiska spożywania alkoholu w wymiarze masowym, to niepokojący jest fakt częstego upijania się młodych ludzi zwłaszcza, że niemalże połowa badanych jest przekonana o łatwej dostępności jakiegokolwiek trunku. Pośród badanych niemalże co piąty (19%) chłopiec i co szósta dziewczynka (15%) kupiła dla siebie kiedykolwiek alkohol, a co ósmy chłopiec i co dziesiąta dziewczynka (10%) zrobiła to w ciągu ostatnich 30 dni.

Można mówić o kształtującym się problemie związanym z dostępnością marihuany wśród gimnazjalistów. Dostępność marihuany, substancji zakazanej w Polsce, jest wśród gimnazjalistów prawie taka sama jak dostępność papierosów, powszechnie dostępnych, a zakazanych tylko dla osób do 18 roku życia. Spośród badanych respondentów 28% chłopców i tyle samo dziewcząt przyznało się, że zdobycie marihuany byłoby dla nich łatwe lub bardzo łatwe. Jakkolwiek 85% chłopców i 89% dziewcząt nigdy nie próbowało zażyć marihuany, to pozostali pierwszy kontakt z marihuaną mieli najczęściej w wieku 14 lat. Wśród gimnazjalistów pierwszy kontakt z marihuaną odbywa się zazwyczaj za pośrednictwem kolegów i koleżanek (chłopcy – 9%, dziewczęta 8%), chociaż spośród tych uczniów, którzy

kiedykolwiek spróbowali marihuany 33% chłopców i 27% dziewcząt nie pamięta kiedy to miało miejsce. Co jedenasty chłopiec (9%) i co czternasta dziewczynka (7%) przyznaje się do zapalenia marihuany w ciągu ostatniego roku, spośród nich 40% chłopców i 27% dziewcząt zapaliło ją w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem ankietowym. Spośród badanych 12% chłopców i 15% dziewcząt jest przekonanych, że wśród ich rówieśników ponad połowa już miała kontakt z marihuaną, a prawie co trzeci gimnazjalista jest w stanie wskazać miejsca, w których można nabyć marihuanę.

Gimnazjaliści wiedzą gdzie najłatwiej kupić dopalacze i są przekonani, że poradziłoby sobie z ich zakupem. Zdobycie dopalaczy byłoby łatwe dla dwóch spośród siedmiu chłopców (28%) oraz prawie dla co trzeciej dziewczynki (30%). Spośród badanych gimnazjalistów 9% chłopców i 6% dziewcząt przyznało się do zażycia dopalaczy, spośród których 22% chłopców i 17% dziewcząt zażyło dopalacze jeszcze przed ukończeniem 11 roku życia i tyle samo w wieku 11 – 13 lat. Co trzecia osoba, która kiedykolwiek spróbowała dopalaczy, została nimi poczęstowana. Spośród gimnazjalistów, którzy w ogóle zażywają dopalaczy duża część z nich zażywa je co najmniej od roku i można tutaj mówić o regularności. Spośród ankietowanych 4% chłopców i 3% dziewcząt zażywało dopalaczy w ciągu ostatniego roku, podczas gdy niewiele mniej badanych zażywało dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (chłopcy – 3%, dziewczęta – 2%).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI badań na temat związany z paleniem przez młodzież papierosów, piciem alkoholu oraz paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy należy stwierdzić, że papierosy nadal stanowią problem, który jest kumulowany przez alkohol i narkotyki. Badani uczniowie najczęściej sięgają po papierosa w okresie przejściowym ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Podobnie jest z sięganiem po alkohol i narkotyki i dopalacze.

Warto podkreślić, że badani uczniowie zazwyczaj są motywowani przez swoich kolegów lub koleżanki. Dotyczy to wszystkich sfer, zarówno palenia papierosów, picia alkoholu, jak również palenia marihuany i zażywania dopalaczy, chociaż uczniowie, głównie szkoły podstawowej, podkreślają, że pierwszym alkoholem poczęstowali ich rodzice. Nie bez znaczenia pozostaje fakt przysłowiowej lampki szampana w noc sylwestrową. Być może staje się to przyzwoleniem dla młodych, wchodzących w życie ludzi.

Podejmując kolejne badania nad młodzieżą w kontekście zażywania substancji psychoaktywnych należy zastanowić się nad problemem grupy odniesienia i wpływu, jaki wywiera na podejmowane w niniejszym raporcie problemy społeczne.

Stawiając w korespondencji zagadnienie zażywania środków psychoaktywnych z opinią o zażywaniu środków przez młodzież należy stwierdzić, że dużą rolę może odgrywać grupa odniesienia. Młodzi ludzie częściej wskazują, że „ktoś coś robi” niż sami się przyznają do tego, że np. palą papierosy, piją alkohol.

Poza tym warto zastanowić się nad problemem dostępności papierosów i alkoholu przez badaną młodzież. Zgodnie z deklaracjami badani nie mają dużych problemów z zakupem papierosów oraz alkoholu mimo tego, że sprzedaż zarówno papierosów jak i alkoholu osobom do 18 roku życia jest w Polsce zabroniona.

Odnosząc się do zagadnienia skutków jakie może wywołać nadmierne spożycie alkoholu należy jednocześnie dołożyć wszelkich starań w celu edukacji młodzieży o negatywnych skutkach palenia papierosów i picia alkoholu z jednoczesnym edukowaniem osób dorosłych, które mogą być gwarantem przestrzegania prawa. Podobne rozwiązania mogą być zastosowane w doniesieniu do marihuany i dopalaczy.

Z jednej strony należy dołożyć wszelkich starań do prawnego zagwarantowania zakazu sprzedaży tych substancji połączonego z egzekwowaniem prawa. Niezwykle ważne jest

edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania tych uzależniających szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, ale też poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu, nie tyle edukację w zakresie profilaktyki ale, co wydaje się być ważniejsze, uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że problemy związane z paleniem papierosów, pićm alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy nie zniknęły z życia młodego człowieka, a są nieodłącznym elementem procesu dorastania przynajmniej dla części z nich.

Dlatego też samorzady zobowiązane są do podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania alkoholizmowi zarówno wśród młodzieży, jak i osób dorosłych.

DZIAŁ III. ZADANIA PROBLEMOWE I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Rozdział 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii oraz osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Ułatwienie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych.
2. Podejmowanie rozmów i motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu.
3. Informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach, w których mogą podjąć terapię leczenia uzależnienia oraz porad specjalistycznych.
4. Kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Kierowanie osób realizujących zadania "Programu ..." na szkolenia, finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnień oraz tworzących i realizujących profesjonalne programy zdrowotne i profilaktyczne.
6. Współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Rozdział 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do dobrowolnego leczenia.
2. Informowanie osób potrzebujących pomocy prawnej lub psychologicznej o placówkach świadczących pomoc dla ofiar przemocy - osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.
3. Podejmowanie wspólnych działań przez Zespół Interdyscyplinarny - podmiotów działających na podstawie procedury "Niebieskiej Karty" - Policji, GOPS-u, GKRPA, Sądu, Służby Zdrowia, Oświaty.
4. Pomoc dzieciom wywodzącym się z rodzin z problemem alkoholowym.

Rozdział 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie na terenach Zespołów Szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży angażujących jednocześnie nauczycieli.
2. Wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży.
3. Organizacja lub dofinansowanie organizacji konkursów dotyczących szkodliwości środków psychoaktywnych, odurzających, alkoholu lub narkotyków.
4. Dofinansowanie lub finansowanie organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych.
5. Dofinansowanie lub finansowanie organizacji zajęć profilaktycznych dla wszystkich mieszkańców gminy.
6. Dofinansowanie lub finansowanie organizacji wypoczynku letniego lub zimowego dla dzieci z Gminy Jemielno, pochodzących z rodzin zagrożonych patologią w formie półkolonii, kolonii (obozów).
5. Zakup materiałów, gadżetów, publikacji i broszur z hasłem o tematyce alkoholowej.

Rozdział 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową i narkomanii.
2. Wspieranie finansowe i organizacyjne podmiotów zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii.
3. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, seminariach i konferencjach.
4. Dofinansowanie szkoleń dla wybranych nauczycieli lub pedagogów ze szkół z terenu Gminy Jemielno z zakresu profilaktyki alkoholowej i narkomanii oraz rozpoznawania wśród dzieci i młodzieży stanu po spożyciu środków odurzających.
5. Dofinansowanie szkoleń dotyczących zdobywania odpowiednich kwalifikacji do działań związanych z profilaktyką alkoholową i narkomanii.
6. Organizacja lub finansowanie szkoleń dla sprzedawców alkoholu.

Rozdział 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356, ze zm.).
2. Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim jak również na kredyt lub pod zastaw.
3. Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy w wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 6.

Wsparcie finansowe dla placówki wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) realizującej zadania w ramach niniejszego Programu.

1. Dofinansowanie do prowadzonych na terenie placówki terapii pedagogicznych, psychologicznych.
2. Zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych.

Podmiot realizujący Program:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jemielnie

Podmioty współrealizujące Program:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny w Jemielnie
- Urząd Gminy w Jemielnie
- Komenda Powiatowa Policji w Górze
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ELMED w Wąsoszu
- Zespół Szkół w Jemielnie
- Zespół Szkół w Irządzach
- Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Jemielnie
- Gminna Biblioteka w Jemielnie
- Parafie rzymsko – katolickie w Jemielnie i Luboszcach
- Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy oraz Lokalne Grupy Działania.

DZIAŁ IV.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie ryczałtowe wypłacane jest miesięcznie w terminie do 3 dnia każdego miesiąca kalendarzowego za miesiąc poprzedni.
2. Wydatki na finansowanie pracy członków Komisji realizowane są ze środków budżetu Gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

DZIAŁ V.
ZASADY DZIAŁANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W JEMIELNIE

1. Prowadzenie działalności informacyjnej i konsultacyjnej.
2. Przyjmowanie zgłoszeń od osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin lub innych osób oraz instytucji.
3. Rozmowy z osobami uzależnionymi oraz współuzależnionymi na temat możliwości i sposobu leczenia,
4. Udział w posiedzeniach Komisji.
5. Planowanie i organizowanie działań profilaktycznych skierowanych do poszczególnych grup wiekowych i zawodowych
6. Kontrole przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych i w uzasadnionych przypadkach wnioskowanie o przeprowadzenie weryfikacji prawdziwości oświadczeń o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.
7. Czynności i działania zmierzające do zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego: przyjęcie wniosku, zebranie niezbędnych informacji, rozmowy ze świadkami, przesłanie wniosku i kompletu dokumentów do sądu.
8. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Jemielno.
9. Organizowanie i współorganizowanie imprez edukacyjnych, profilaktycznych i sportowych.

DZIAŁ VI.
ORGANIZACJA PRACY KOMISJI

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jemielnie pracować będzie w oparciu o posiedzenia, zwoływane w razie potrzeby (szczególnie w związku z wpłynięciem zgłoszenia osoby wymagającej objęcia postępowaniem zmierzającym do ustalenia, czy jest uzależniona od alkoholu lub narkotyków i objęcia jej leczeniem lub w związku z wpłynięciem wniosku o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu i koniecznością jego zaopiniowania), nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu w dni robocze w godzinach pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jemielnie.

Posiedzenia odbywać się winny w pełnym składzie, dopuszcza się jednak nieobecność jednego lub dwu członków z ważnych, uzasadnionych i usprawiedliwionych powodów. Aby posiedzenie było ważne, musi w nim uczestniczyć co najmniej 2 członków.

Miejscem odbywania się posiedzeń jest siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jemielnie, mieszcząca się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jemielnie.

Posiedzenia Komisji ze względu na konieczność ochrony danych osobowych osób zgłoszonych i ich rodzin są niejawnie. Dopuszczalne jest zaproszenie na posiedzenie osób spoza Komisji (np. specjalistów terapii uzależnień, osób szkolących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii i in.), o ile zachowana zostanie zasada ochrony danych osobowych osób zgłoszonych lub ich rodzin.

Z każdego posiedzenia Sekretarz Komisji sporządza protokół, który następnie podpisują uczestniczący w nim członkowie i który jest włączany do akt.

Istnieje możliwość pracy członków Komisji poza posiedzeniami.

Przyjęcia interesantów odbywają się w każdy wtorek w godzinach od 10:00 do 12:00. Interesantów przyjmuje Przewodniczący Komisji lub wyznaczony przez niego Członek Komisji w gabinecie Dyrektora Zespołu Szkół w Jemielnie.

BUDŻET PROGRAMU

- Plan dochodów

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	§	TREŚĆ	KWOTA
756			DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	40 000,00
	75618	0480	Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	40 000,00
DOCHODY RAZEM:				40 000,00

Możliwe jest zwiększenie podstawowej kwoty środków, stanowiących dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o środki z tego tytułu, które nie zostały wydane w roku ubiegłym a także zwiększenie o inne środki pochodzące z budżetu gminy lub środki zewnętrzne w trakcie roku budżetowego.

- Plan wydatków

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	§	TREŚĆ	KWOTA
851			OCHRONA ZDROWIA	40.000,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	1.000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	900,00
		4300	Zakup usług pozostałych	100,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	39.000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	7.080,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	19.320,00
		4300	Zakup usług pozostałych	10.000,00
		4430	Różne opłaty i składki	500,00
		4700	Szkolenia pracowników	1 000,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2.100,00
WYDATKI RAZEM:				40 000,00

W powyższym ramowym planie wydatków związanych z realizacją niniejszego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2015 uwzględnia się wydatki, które ująć można w ogólnym zestawieniu:

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	§	TREŚĆ	KWOTA
851	85153		OCHRONA ZDROWIA Zwalczanie narkomanii	40.000,00 1.000,00
	85154	4210	Zakup materiałów i wyposażenia: - kampania edukacyjno – profilaktyczna Zachowaj Trzeźwy Umysł 2015 – projekt: Narkotyki? To mnie nie kręci! materiały dla młodzieży, rodziców, nauczycieli, GKRPA (600 zł) - zakup innych środków rzeczowych związanych z prowadzoną profilaktyką narkomanii, np. nagród w konkursach związanych z profilaktyką narkomanii. (300 zł)	900,00
		4300	Zakup usług pozostałych: koszty wysyłki	100,00
		4170	Przeciwdziałanie alkoholizmowi Wynagrodzenia bezosobowe: - członkowie GKRPA i N	39.000,00 7.080,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia: - kampania edukacyjno – profilaktyczna Zachowaj Trzeźwy Umysł 2015: 1) pakiet bazowy materiałów dla młodzieży, rodziców, nauczycieli, GKRPA wraz z badaniem ankietowym Młodzi i substancje psychoaktywne 2015 (1230 zł), 2) projekt: Odpowiedzialny kierowca 2015 (615 zł) - zakup materiałów i wyposażenia związanych z działalnością profilaktyczną i edukacyjną: 1) Akademia pod Lipami – Lubów (2.500zł) 2) Letnia Akademia pod Lipami – Jemielno (1.000zł) 3) placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (11.975,00 zł) 4) II Rajd Rowerowy „Zachowaj Trzeźwy Umysł” Jemielno 2015 (1.000zł) - koszty obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego (100 zł) - koszty obsługi GKRPA (600 zł) -prenumerata czasopism „Problemy Społeczne”, „Niebieska Linia”(300 zł)	19 320,00

	4300	Zakup usług pozostałych: - usługi pocztowe (300 zł) - usługi psychologiczne w Punkcie Wsparcia w Jemielnie i w Luboszczykach dla osób dorosłych i dzieci uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych problemem przemocy (5.280,00) - koszty wysyłki (100 zł) - usługi transportowe (1.500zł) - szkolenia wyjazdowe (2.000 zł) - zakup pozostałych usług związanych z działalnością placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (820,00)	10.000,00
	4430	Różne opłaty i składki -polisy ubezpieczeniowe	500,00
	4610	Koszty postępowania sądowego prokuratorskiego - postępowania wobec osób uzależnionych od alkoholu	2.100,00
WYDATKI RAZEM:			40 000,00